TRIBUNA

Joan B. Casas

Degà Col·legi d'Economistes de Catalunya

Perdem competitivitat?

Fa unes setmanes la premsa es va fer ressò de l'informe de la Comissió Europea (The UE Regional Competitiveness) sobre la competitivitat de les regions europees, entre les quals Catalunya. Els resultats de l'informe cal dir que, d'entrada, són poc satisfactoris. Efectivament, amb una nota final de 47,8 sobre 100 i situant-se en el lloc 153 d'un total de 263, Catalunya quedava per sota de la mitjana europea i també del País Basc i Madrid. Aquests resultats semblen contradir els d'altres estudis que reflecteixen una situació molt millor de la competitivitat catalana, l'expressió de la qual es concretaria per exemple en un creixement del PIB per sobre de la mitjana espanyola i europea o en l'evolució de les exportacions. Una anàlisi del mètode utilitzat pels autors de l'estudi ens pot ser d'utilitat per avançar en aquesta aparent disparitat. L'índex de competitivitat europeu és el resultat de considerar 11 apartats, agrupats en tres grans conceptes: Bàsic : 1) institucions, 2) estabilitat macroeconòmica, 3) infraestructures, 4)Salut, 5) Educació bàsica. Eficiència: 6) educació superior, 7) mercat laboral, 8) dimensió del mercat. Innovació: 9) Tecnologia, 10) grau de sofisticació del mercat i dels negocis, 11) innovació.

En cadascun d'aquests onze apartats s'apliquen diversos indicadors fins a un total de 79, distribuïts en un nombre diferent per cada apartat.

Amb l'observació dels apartats analitzats en l'estudi és fàcil veure que, des d'un punt de vista competencial, la responsabilitat de les polítiques publiques està repartida. L'estabilitat macroeconòmica, les infraestructures, la regulació del mercat laboral o part de les institucions corresponen a l'Administració central, mentre que la salut o l'educació bàsica correspondrien a l'Administració autonòmica.

> Cal circumscriure l'informe de la CE en el seu context

També és necessari circumscriure el conjunt de dades que s'utilitzen en l'estudi en el marc concret de cada economia, evitant que alguns indicadors puguin afectar significativament el resultat global. La situació del mercat laboral, per exemple, amb unes taxes d'atur elevades, amb precarietat i aturats de llarga durada, producte de la bogeria immobiliària, impacta en la valoració global de la capacitat competitiva. Aquesta característica del mercat laboral no se superarà a mitjà termini tot i que hi pugui haver guanys de competitivitat atès que el món que s'està configurant, amb especificitats pròpies, no deixarà espai a determinats perfils que avui no dreixen les xifres d'atur i els llocs de treball precaris.

L'informe de la CE presenta sens dubte informació valuosa. Amb tot, per deduir-ne conclusions agregades que sintetitzin tot el ventall d'aspectes que s'hi tracten o bé que permetin la formulació de polítiques concretes cal fer-ne una anàlisi acurada que integri elements competencials, pressupostaris, sectorials i polítics que en matisarien clarament els resultats.